

DET KONGELIGE
FINANSDEPARTEMENT

Justisdepartementet
Lovavdelingen
Postboks 8005 Dep.
0030 OSLO

Unntatt offentlighet, jf.
offhl. § 15 tredje ledd

Deres ref

Vår ref
12/837 LRD

Dato
01 .03.2012

Henvendelse om Lovavdelingens vurdering

Vi viser til kontakt med ekspedisjonssjef Knut Helge Reinskou vedrørende spørsmålet om departementet har adgang til å instruere særlovselskapet Folketrygdfondet ved styret, i spørsmålet om lønns- og pensjonsvilkårene til administrerende direktør.

Folketrygdfondet var fra det ble opprettet i 1967 og fram til lov 29. juni 2007 nr. 44 om Folketrygdfondet trådte i kraft 1. januar 2008 et forvaltningsorgan underlagt Finansdepartementet. Utad opptrådte imidlertid fondet som et selvstendig organ. Med ikrafttreddelsen av denne loven ble Folketrygdfondet etablert som et særlovselskap med oppgave å forvalte Statens pensjonsfond Norge, jf. lov om Statens pensjonsfond 20. desember 2005 nr. 123 § 2 tredje ledd. Ved lov 6. mars 2009 nr. om Statens pensjonsfond, som trådte i kraft 6. mars 2009 § 2 annet ledd, ble Folketrygdfondet også tillagt oppgaven med å forvalte Statens obligasjonsfond. Departementet har hjemmel til ensidig å pålegge Folketrygdfondet oppgaver, jf. folketrygdfondloven § 1 annet ledd.

Særloven har ikke bestemmelser om instruksjon. Det er heller ikke bestemmelser i loven om noe øverste, styrende organ som foretaksmøte eller lignende.

Før omdanningen av Folketrygdfondet til særlovselskap lå kompetansen til å fastsette lønnsvilkår i departementet. Ved ikrafttreddelsen av folketrygdloven ble denne kompetansen lagt til Folketrygdfondets styre. Det følger av lovens § 10 første ledd at *"(a) administrerende direktør i Folketrygdfondet tilsettes av styret. Administrerende direktørs godtgjøring og pensjon fastsettes av styret med orientering til departementet."*

I forarbeidene til folketrygdfondloven er det ikke drøftet særskilt om departementet

Postadresse
Postboks 8008 Dep
0030 Oslo

Kontoradresse
Akersg. 40

Telefon
22 24 90 90
Org. nr.
972 417 807

Avdeling for formuesforvaltning
Telefon 22 24 41 63
Telefaks 22 24 95 09

frasa seg instruksjonsretten samtidig med at kompetansen til å fastsette vedkommendes godtgjøring og pensjonsordning ble lagt til styret. Bestemmelsen er gitt følgende omtale i lovens forarbeider, jf. Ot. prp. nr. 49 (2006-2007) om lov om Folketrygdfondet:

"Praksis i særlovselskaper er som for andre eksisterende selskapsformer at administrerende direktør tilsettes av styret. Dette klargjør ansvarsforholdet mellom administrerende direktør og styret og bidrar til å ansvarliggjøre styret overfor eier, og i sin tur administrerende direktør overfor styret. Etter departementets syn er det ikke sterke grunner for å avvike fra denne praksisen ved etableringen av Folketrygdfondet som særlovselskap. Det er heller ikke sterke grunner for å videreføre et eksplisitt krav om at administrerende direktør skal ansettes på åremål. Departementet foreslår i tråd med dette at administrerende direktør ansettes av styret. Videre gis styret rett til å fastsette vedkommendes godtgjøring og pensjonsordning, med særskilt orienteringsplikt til departementet. Departementet legger til grunn at styret i Folketrygdfondet ved ansettelsen av administrerende direktør skal følge statens retningslinjer for ansettelsesvilkår for ledende ansatte fastsatt av Nærings- og handelsdepartementet 8. desember 2006."

Under behovet for egen lovregulering av Folketrygdfondet i proposisjonens punkt 3.1 fjerde avsnitt, fjerde setning er det for øvrig uttalt at "(d)epartementet har også vurdert det som hensiktsmessig at det nye rammeverket for Folketrygdfondet bygger på kjente og veletablerte styringsprinsipper, og ikke i større grad enn nødvendig avviker fra praksis i andre særlovselskaper."

Folketrygdfondets vedtekter følger vedlagt.

Ytterligere rammeverk for Folketrygdfondet er mandat for forvaltningen av Statens pensjonsfond Norge og mandat for forvaltningen av Statens obligasjonsfond begge fastsatt 21. desember 2010 av departementet samt forskrift 8. desember 2011 nr. 1217 om årsregnskap m.m. for Folketrygdfondet.

Vi ber om Lovavdelingens snarlige vurdering av om departementet har instruksjonsrett i spørsmålet om lønns- og pensjonsvilkår til administrerende direktør.

Med hilsen

Pål Haugerud e.f.
ekspedisjonssjef

Lill-Solrun Ryddheim Dahlin
Seniorskattejurist

Vedlegg